

[Transcript] Genstart / Albertes overgang

Du er jo alderde 59 år, altså næsten 60 år gammel.

Hvordan passer det tale på det synes du har på dig selv?

Nu synes jeg egentlig, at det passer ret godt.

Jeg tror også, at for mig har de der år i årgangsalgene været, som jeg faktisk tror er for alle, virkelig en årgang til en ny del af mit liv, hvor jeg kan slippe netop alle de, der har det jeg lige har beskrevet.

Moderskabet, at være barn, at være synlig som objekt måske også, som kvindertraditionelt er.

Nu starter der bare noget nyt.

Børn flytter hjemmefra, måske bliver man skilt, forældrene er blevet gammelød og ved at dø.

De fysiske forandringer sniger sig ind på kroppen om natten, og man genkender knap nok sig selv, når man vågner.

Alt i livet ændrer sig, og de livsvildkove sætter sig på temperamentet og opførelsen.

I genstart i dag fortæller alderde Vinding om den følsomme forvandling, men også frikørelse, der følger med alderen.

Mit navn er Anna Ingrish.

Alderde, vil du ikke starte med det er måske overflødet, men bare for en god ordens skyld, at præsentere dig selv?

Jo.

Jeg hedder Alderde Vinding, og jeg har i mange år været sanger og sangeskriver.

Og i de sidste 15 år, måske faktisk længere, har jeg været forfatter.

Men måske er den her bog den, der kommer tættest på min alder lige nu, eller kommer tættest på en ven-alersperiode, jeg har overstået.

Fordi den tager udgangspunkt i overgangsalderen, fordi der sker så mange interessante ting på sådan en generelt plan.

Alderdes roman, hvad jeg tænker, mens du taler, handler om sanger inden en piv, der martros af overgangsalderens sårbar livsvildkove.

Uden savner sin store søndagflyd til Paris, hendes skrappe og følelser med sit fraværende mor er død, og hun længens efter den omsorg, der aldrig var.

Om midt i soven over at mangle et sted at placere sin kærlighed, blev hun hele tiden overmandet af et voldsomt endre raceri.

Du har skrevet denne her bog om at være kvinde midt i 50'erne, der rammer en livskrise og en identitetskrise.

Hvorfor har du skrevet den bog?

Jeg var begyndt at se fremad.

Jeg var begyndt at forestille mig, hvem jeg ville blive som ældre.

Jeg har ikke haft min mor tæt på, da jeg voksede op, fordi hun jo gik bort, da jeg var bar.

Så jeg tror, jeg har været særlig opmærksom på, at jeg bliver som min mor, mor eller min far, mor og ikke min mor.

Og jeg læger mærke til sådan en ret skøn bramfrighed i dem, men som jeg også synes, jeg kan huske, at jeg var lidt skræmme, da jeg var ung.

Den der bramfrighed, som du kan genkende fra din far mor og mor mor, har du fanget dig selv i at have den samme?

Ja, fordi måske er det ikke netop værre end at være.

Jeg har både mig ned over et ung par, som lige var blevet forlået og sagt, fordi jeg synes, jeg var

[Transcript] Genstart / Albertes overgang

sjov.

Nu er jeg i et kød.

Og så se dem kigge op på mig med store, smukke øjne og et stort spørgsmålstegn og tænke, nej, nu er jeg der.

Nu er jeg blevet hende der, der bare siger ud til stedlige ting, og jeg synes, det skal jeg ret tit.

Jeg tror også, det er noget med, at der måske er en større usynlighed.

Og derfor er der også mindre samhørighed med den gruppe, der nu er til sted i rummet.

Altså, at man som ældre både selv har lyst til at trække sig lidt, men også helt naturligt falder lidt udenfor gruppen.

Så når man så træder ind i gruppen for at sige noget, så skal man lige huske.

De synes ikke som udgangspunkt, du har smadret sig mere og mere.

De er ikke bare fladegrin, bare fordi du selv, altså, det er som om man glemmer måske mere og mere at bygge op til det, man siger.

Altså, som er det elsk værdighed, jeg gjorde det af.

Hvad for nogle tanker om alder sætter det gang i huset?

Vi er altså heltid en del af problemet, ikke?

Men jeg er jo også en del af problemet, som hedder alersfasisme.

For jeg tror nemlig også, at min karakterpive, som jeg selv, alt det hun reagerer negativt på ved andre mennesker,

er nogle ting hun kontrollerer i sig selv.

Hvorfor har hendes kollegaer så nært et forhold til sin data, de nærmeste af i symbiose, det irriterer ham.

Hvorfor har hun savnet sin søn?

Og det kunne jeg sagtens overføre på mig selv, altså, at jeg netop siger noget ud til stedet, hvor de nye unge kigger på mig og tænker,

hvorfor skal du egentlig sige det?

Altså, vi lige blev forlovet, eller hvorfor tør du ikke hylde kærligheden?

Hvorfor skal du sige noget ironisk nu, ikke?

Du skriver i din bog her, man i 50'erne stopper med at danse og grine, og det bliver lidt tungt det hele.

Er der en sendens til Alberta også i virkeligheden, at kvinder i denne her period bliver lidt bedre?

Ja, det kan godt være. Jeg har længe været optaget af, hvorfor er det, at kvinder kan virke meget vrede, når de træder ind i deres ældre?

Hvorfor bliver de mere fildt og løse?

Og hvorfor er det, vi siger om kvinder i årgangsalern?

Åh, hun er i årgangsalern.

Og så får alle det der ud og se, hvor mange tab, der er valgt, er.

Og sige, åh, det kæder mig om godt forstod, du er slet ikke galt. Du er et ked af det.

Altså det er en slags sovfuldhed, man går igennem.

To, du smager for skrække.

Tænk, for skrækker er der hurtigere nu.

Pludselig lyde folk, der kommer kørende bagfra på cykel, som gør, at du kommer til at dreje hovedruppen.

Kom ned fra den cykel, det er et fortog, eller hvad man nu lige så meget har set folk for gaden gør.

[Transcript] Genstart / Albertes overgang

Jeg tror, jeg forstår nu, hvorfor de tab tvinger også til at indrette os på ny måde.
Denne her karakter, denne her kvinde-pio-karakteren i din roman, er jo et ting eksempel på nogle af de ting,
og alle de ting, der er meget ofte rammer kvinder i årgangsalern.
Spejler du dig selv i nogle af de her allersbetingede kvaler, som din hovedbesom gengår?
Jeg synes, det smager svært, at udveksle erfaringer om overgangsal og kvinder i mænden.
Jeg ved, vi prøver hele tiden, men vores symptomer på, at hormonerne forsvinder er ret forskellige.
Altså fælles for de fleste er venperiode med hedetur, og det har jeg også været igennem.
Men ellers er der jo alle mulige ting, som er sådan en private, kan man godt sige, som ikke er interessant at dele.
Dybesent er det bare kroppen, der giver op på nogle punkter, som den ikke længere skal bruge.
Den skal ikke længere formere sig, den skal ikke længere udstrolene, der kom og forplant dit barn i mig,
eller der er en ny mission, og den psykiske omstilling tager lige så lang tid, tror jeg, som kroppens.
Altså man har et år-tid, hvor virkelig tænkene går i stykker for en, og det kender jeg da godt.
Altså at vågner om morgenen, og så er der sket noget nyt.
Så virker det som om, at jeg ved at få gik de fingrene, eller nu skal jeg bruge plus to i læsebriller,
og jeg var det ikke bare en måned siden, jeg havde begyndt at købe dem,
og hvorfor løber min øjne i vand, og hvorfor løber min næse i vand, og hvorfor skal jeg nu tisse.
Altså jeg tror bare, at der er alle mulige små ting, der opstår for svinder igen, som man når ingen gang at dele dem,
men nogen før, at der er sket noget andet, og det tror jeg minder om at gå i puppeten.
Og det minder om at være gravid, altså situationer i en kvindesliv, som er forbi-gående.
Mens man er i dem, er det jo et pressek, altså man er lidt stresset faktisk.
Og hvorfor er det så nemt, ligesom at blive ramt af denne her, nogenvælg kæde, sovefulde, andre vil sige bitterhed, i lige netop al-60'erne?
Fordi at vi skal sige forvel til nogle ting.
Der kommer en skrøbelighed i kroppen, og den mærkes som, at der er ting, man tager afsked med.
Der er afsked af jo altid trist, og det er sovefuldt, og det må det gerne være.
Og det synes godt, at vi må grade over det.
Det er ikke bare kroppen super kræfter, man skal tage afsked med.
Det er også døden, der er alle vejne.
Som en realitet, der ikke kun overgår de andre mennesker, men også én selv.
Og der sanger inden Elizabeth Gerhulf dør i oktober sidste år, rammer den erkendelse for Alvor Albert.
Jeg har tænkt meget over det på vej herhen.
At det egentlig er besøgneligt, at det var så skelssættende, ikke fordi det ikke var et kæmpetal.
Elizabeth og jeg var ikke så tætte til det. Hun var en virkelig god kollega.
Og hun satte barn højt i det, at skrive sange for både børn og voksne, som jeg beundrede og som jeg strepte efter.
Der er ingen tvivl om, at jeg har gået rundt og synes bare, jeg var lige så god til mig, Elizabeth.
Så på den måde giver det selvfølgelig mening, men jeg tror også bare, at det er min første oplevelse af, at en jævnælder dør.
Men en jævnælder, som har en vigtig stemme og som er så fuld af liv og tænper mange intensitet og

sådan noget bump væk,
jeg bliver nødt til at se min egen død i øjne. Det tænker jeg ret kort tid efter.
Hvordan ser man det i øjne? Hvad gør du de følgende dage efter hun er død?
Jeg var til hendes begravelse og sad hende i øjne, fordi det er så pinligt at gå til begravelsen. Jeg ved ikke, om jeg har en plads i Elizabeths liv, så pludselig jeg sidde der, er måske sådan lidt mærkeligt, men jeg havde brug for lige at være der, og jeg havde faktisk også brug for at tage med i Elizabeth om det.
Så jeg gik til hendes grav, gik og lette efter den sammen med min kæreste, og så fandt jeg en familiemedlem fra Jylland, der også lette efter den.
Så vi gik rundt sammen og robte det. Jeg troede det herover, og så kom Elizabeths søster, og så kom der en kvinde, jeg kender, som var hendes nabo, og pludselig var vi bare en masse mennesker på graven. Så var der en ekstra begravelse der.
Og så i nu husetid efter gik jeg der hen igen for at spørge. Elizabeth, er der noget, du vil spørge om? Fordi jeg tænkte, hvorfor bliver jeg trukket ind i det her, og da jeg gik derfra, tænkte jeg, nej, det er mig, der gerne vil spørge om noget.
Og det er, skal vi dø? Og ja, det måtte jeg jo så svare til mig selv. Det skal vi.
Hvorfor tror du, at lignet op hendes stød påvirker dig så meget?
Jeg tror, at det påvirker mig fordi vi er næsten jævnallerne, og fordi jeg tror, jeg havde en forestilling om, at det her er ikke en bevidst forestilling.
Men min underbevidsthed har sagt sådan her, du dør ikke lige nu, for du har så meget, at du skal nå, og du har så meget, at du skal sige.
Og det rammer mig med Elizabeth, fordi det havde hun virkelig også. Jeg er sikker på, at hun var i gang med 1000 ting, der var vigtige.
Så hun var ikke klar til at dø, og du er jo heller ikke klar til at dø?
Jeg er ikke klar til at dø, men jeg bliver nødt til at erkende, at det er et vilkår.
Og det er så skædt, hvad kan man høre det ting? Man kan næsten ikke høre det, fordi vi har hørt det så mange gange, så vores ører er så bedøvet.
Vi blokker lyden ud, men det er bare sådan en meget privat, en meget personlige oplevelse af døden, som jeg ikke kan forklare, som jeg tror, vi alle sammen skal igennem.
Måske er vi også nogle nye generationer af kvinder, som menne farilagtigt tror, at det er vores arbejde, der holder os i livet.
Hvad mener du med det?
Jeg er netop altså længe, jeg skriver og søger og er til sted i verden, så er jeg jo ikke død.
Min identitet måske skal lære også at være lige så meget i livet udenfor mit arbejde, men at der er en motor, der kører, så jeg glæmmer at se døden og livet og planterne og bla, bla.
Altså jeg tror, det er sådan, der faktisk giver mig en rigtig fin ro, at jeg skulle have den samme tale med døden.
Nu kommer lyderne igennem, og verden vælter pludselig hen.
Nå går råsotter, sandaler, bølger, mærker, andisar.
Med alleren og døden følger også blikket på fortiden.
Meget af den tid, Alberte har været folkekær kunstner i, har også været populært sagt en anden tid.
Jeg har været optaget i de sidste fag af den nye feministiske bygning, og vildt meget også retrospektiv.
Altså jeg har plået min egen, barndom og ungdom igennem med nogle helt andre briller, og har

kunnet sådan netop på den baggrund holde mig selv i hånden lidt mere.

Jeg er meget taknemmelig over den bylge, jeg er meget taknemmelig over den opvågning, der er. I den forbindelse har jeg også set, at det også var ret at have en stemme stadig væk.

Altså at kunne fortælle livet fra min ende af den feministiske bygge.

Jeg kan prøve at folde en alder ud i min roman, og så sige tak i øvert, fordi I har givet mig et helt andet syn på, hvad der er i orden og hvad der ikke er i orden i en musikkarriere.

Hvad for eksempel i din karriere som musiker?

Jeg har ikke haft sådan nogle meget voldsomme oplevelser, men jeg har haft nogle små oplevelser, hvor det slog mig, at selv de små oplevelser havde jeg bare ingen som helst lyst til min datter skulle gå igennem.

Det er jo bare sådan nogle små seksistiske ting, som er at blive bedre om at trække maven ind på nogle billeder til et interview efter jeg født nummer to barn.

Så meget sådan noget på mit udseende, så kan jeg sådan se på de første anmelder af lysenætterpladen, som immer væk blevet en stor succes, at jeg blev angrebet for at være meget sårbar og meget romantisk.

Og jeg kom lige ud af barselsængen og leverede den plade der, jeg havde et barn på tre og et nyfø. Tænk, at man ikke på det tidspunkt synes, at en sangerinde kunne være sårbar. Altså der var der meget sådan fuckabilitybranchen.

Sådan en kritik af lysenætter for at være for sårbar, som man måske er på alle måder en skævkritik. Det var et nationalklinodig idé.

Jeg skal gøre nogen hack i selvtidigt. På den anden side tænker jeg også, når jeg mærker, at jeg har fat i en eller anden tone, som virkelig er oprigtig for mig og den får noget frem i mig. Her var det sådan en sårbarhed. Jeg havde billede af Justfine i boxen, når jeg skulle synge ind og jeg var sang til hende.

Jeg kunne mærke, at det var rigtigt for mig. Det var det, jeg skulle, når man har den der følelse, altså så overvender den alt. Men jeg ville da gerne have været i det her ting for und. Det er da helt sikkert.

Og hvad hvis du får sådan en kritik i dag, at du er for sårbar eller for børnede eller for gammel? Jamen så mærker jeg selvfølgelig, at alle de gamle hack der, det gør jeg jo. Jeg synes i hvert fald virkelig, at jeg sætter pris på, når nogen mænder mig om, eller hverden om, at vi skal tale ordentligt om hinanden.

At vi skal passe på, hvad det er for et nartiv. Vi trækker ned over folkshistorier, altså. Fordi selvfølgelig påvirker det.

Da du så læser en følelsesdagsomtale i politikken af Penel Rosendal, så bliver du resten af.

Jeg er blevet lidt træt af det nu, ikke?

Hvad var det ved det følelsesdagsportræt, der gjorde dig galt?

At jeg slet ikke kender Penel Rosendal på den måde. Altså jeg ville aldrig selv tage udgangspunkt i, at så var hun gift med ham, og så gjorde hun sådan med den.

Altså jeg synes også bare, at det viser en afgangse, der kommer af, at man kan tiladse og være uinteresserede i folk til arbejde, ikke?

I politikens følelsesdagsportræt af Penel Rosendal står der en del om Sangerændens forhold til mænd.

De nevner Sangerændens ungdomskærste, voksenkærste og nyeste kærste, da de skal skrive på trættet af den Danmarks bømte Sangerænden på hendes 50-års følelsesdag.

[Transcript] Genstart / Albertes overgang

Jeg havde, at jeg skulle være sortvid, men jeg kunne bare mærke lige der, hvor jeg simpelthen så inddinerede, at jeg var fame sortvid.

Og det er jo også måske netop, fordi det var sket for nogle andre.

Altså pludselig kunne jeg se en kollega, jeg respekterede virkelig meget, Penel, så den helt overfladesk behandlet, og det var måske afsættet, ikke?

Men efterfølgende gik jeg simpelthen hjem og skrev i sådan et lukket form, der hedder Musikbevalgsen på Facebook, et manifest, som handlede om, at alt det her var sket for mig.

Og så satte jeg mig virkelig ned og gennemgik hele min karriere, og det var ikke ting, der på nogen måde vil chokere jer.

Det var bare små ting, der hele tiden handlede om, at jeg ikke var lækker nok.

Og hvor sovne det egentlig havde været, og hvor lidt det handlede om min musik.

Og så slutter jeg bare af med at skrive, at jeg skriver det her, fordi det skal bare ikke ske for min data.

Og så væltede det bare et med kommentarer.

Altså både fra folk, der sagde, om jeg kan godt huske den der anmeldelse, hvor der blev på skred, man kan være i tvivl om, at Albert i nogen siden er lyderlig eller deprimeret.

Og det synes jeg faktisk er sådan, det synes jeg faktisk er overpersonlig.

Vi er ind i privaten nu, og så den giver mig anmeldelse for mig.

Men det væltede bare ind med et kangegiveelse og sådan en følelse af håb og et sammenhold, hvor jeg tænkte,

wow, tænk at vi er der, vi findes kvinderne i alle alder, og vi kan tale sammen.

Den frihed har vi, vi kan bare kæne anden op, og det var kæmpe og positiv åbenbejde.

ændrede dit grundlæggende dit syn på, hvad også folk og medier kan tillade sig at skrive om dig?

Ja, altså jeg begyndte at sige nu, når jeg giver interview i forhold til den der box, hvor der står, hvad jeg laver, så står der også nogle gange, hvem man er gift med, at der ikke er nogen grund til, at de skriver den 20-årige yngre Andreas Fulebæk.

Fordi der har ændret med interviewet og gør, synes jeg, og der er ikke noget med mig at gøre.

Og tror du det skriver, det tilføjer den lille ting med dig og din mans ellers forskel?

Fordi du er kvinde?

Ja, det tror jeg ofte, at det er.

Vi er jo opdravet med, at det måde så er, at det får kommer så meget, så man nok ikke rigtig gider skrive det mere.

Nu har du så bedt medierne om at lige laver med den, lige købt til?

Nå, men også fordi jeg synes, at alle måder, mens de matiserer folk, bør vel afskaffe.

Så havde du også sagt det til medierne for ti år?

Nej, men jeg undrer mig allerede dengang over spørgsmålet og buksen.

Nu ser du bare fra højt.

Og nu går du lige om lidt ind i træserne.

Ja.

Har du nogen forventninger til, hvordan det bliver og til?

Har du nogle fornemmelser i, hvordan det bliver?

Jeg har jo læst, at det bliver det fede, så det tænker jeg, at det er en god historie, at den tager med mig.

Nu starter der bare noget nyt, og hvad er det, du tror ved træserne kommer til at være så godt for

[Transcript] Genstart / Albertes overgang

dig?

Jeg kalder at mærke en ro.

Jeg går lidt langsommer, og jeg har lidt længere tid om, at planlægge noget og noget.

Jeg er bare længere tid om alting.

Og så, mens jeg går lidt langsommer, så får jeg øje på noget ude i siden.

En, der snakker, en blomster, der er skudt op, og sådan noget.

Så på den måde kan jeg mærke, at abdomen begynder at komme mig i møde og sige, det er bare så dejligt det her.

Inde i manden kan jeg mærke, at det bobler helt i maven, og jeg kan ikke forklare, hvorfor, men der er sådan længsel efter at blive træs,

som jeg ikke, det havde ikke set kommet, men det gør jeg virkelig.

Det bliver bare rigtig godt.

Ja, det tror jeg.

Tak fordi du kom i stedet.

Bagdagens genstart står Krybak Jensen, Line Fabrisius og Søren Elbeck.

Jeg hedder Anna Ingris.

Og det her var sidste udsendelse, inden genstart holder påskeferie.

Men vi er tilbage igen om en uge.